

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 243/2026-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **SPN, v.o.s.**, Krásno nad Kysucou 1513, Krásno nad Kysucou, IČO 36 385 263, zastúpenej advokátkou JUDr. Michaelou Bojkovou, LL.M., Palárikova 88, Čadca, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1ObdoV/6/2024 z 30. septembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. januára 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1ObdoV/6/2024 z 30. septembra 2025 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Okrem toho žiada priznať náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Ústavnej sťažnosti predchádza ústavná sťažnosť sťažovateľky proti uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 2Obo/3/2023 z 25. júna 2024, ktorým zrušil (v poradí tretí) rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 34Cbi/22/2005-2267 zo 14. septembra 2022, ktorým (I) návrh sťažovateľky na prerušenie konania zamietol, (II) uložil JUDr. Jánovi Čipkovi, Partizánska 197, Hnúšťa, správcovi konkurznej podstaty úpadcu STAVEBNO-SERVISNÝ PODNIK a.s., Bánovská cesta, Žilina, IČO 31 562 922 (ďalej aj „žalovaný“ a „úpadca“), vylúčiť zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu v rozsudku špecifikované hnutelné a nehnuteľné veci, (III) v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a (IV) sťažovateľke priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie a trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %,

a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 326/2025-14 z 28. mája 2025 ústavnú sťažnosť odmietol s poukazom na to, že najvyšší súd v namietanom rozhodnutí nerozhodol medzi stranami sporné a odvolaním nastolené právne otázky, ale rozhodol o tom, že krajský súd nemal rozhodovať samosudcom, ale v senáte. Napadnuté unesenie najvyššieho súdu tak nijako nepredurčuje rozhodnutie súdu nižšej inštancie z hľadiska samotného právneho posúdenia veci. Dôvod, na ktorom je založená kasácia rozsudku krajského súdu, má výlučne procesný charakter... Ďalší priebeh sporu nie je zaťažovaný takou vadou, ktorá by nebola v ďalšom konaní napravitelná, keďže najvyšší súd rozhodnutie krajského súdu zrušil výlučne pre nedostatky v zložení súdu.

3. Z ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že ďalšou žalobou doručenou krajskému súdu (súdu prvej inštancie) 24. septembra 2021 sa sťažovateľka (žalobkyňa) proti žalovanému domáhala vylúčenia nehnuteľných vecí zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu, na ktorého majetok bol vyhlásený konkurz uznesením krajského súdu sp. zn. 51-24K/312/98 z 8. októbra 1998 (<https://www.orsr.sk/>).

4. Krajský súd uznesením č. k. 41Cbi/1/2021-97 z 24. novembra 2021 (I) konanie podľa § 161 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v spojení s § 159 CSP zastavil a (II) žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania proti sťažovateľke v rozsahu 100 %. Proti uvedenému rozhodnutiu sťažovateľka podala odvolanie.

5. Najvyšší súd (ako súd odvolací) uznesením sp. zn. 4Obo/1/2022 z 24. novembra 2022 uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že *«obe žaloby vychádzajú z iných skutkových okolností, na ktorú okolnosť súd prvej inštancie neprihliadol, resp. ich nesprávne vyhodnotil, keď v bode 13 uznesenia uviedol, že „Súd zistil, že v predmetnom konaní vedenom pod sp. zn. 41Cbi/1/2021 sa žalobca totožný so žalobcom v konaní sp. zn. 34Cbi/22/2005 proti totožnému žalovanému v konaní sp. zn. 34Cbi/22/2005 domáha vylúčenia z konkurznej podstaty úpadcu... totožných nehnuteľností na tom istom skutkovom základe, t. j. z dôvodu neplatnosti zapísania uvedených nehnuteľností do súpisu konkurznej podstaty úpadcu, neplatnosti právneho úkonu (vklad nehnuteľností do spoločnosti NOVEL s.r.o. zo dňa 09. 07. 1997) a premlčania práva na podanie odporovacej žaloby o určenie neplatnosti právneho úkonu – vkladu nehnuteľností do spoločnosti NOVEL s.r.o., zo dňa 09. 07. 1997, pričom totožnosť strán sporu v danom prípade bola zachovaná aj napriek tomu, že v priebehu konania vedeného pod sp. zn. 34Cbi/22/2005 došlo k zmene správcu konkurznej podstaty na strane žalovaného. Vzhľadom na vyššie uvedené rozdiely v skutkových okolnostiach bolo úlohou súdu prvej inštancie tieto vyhodnotiť a posúdiť, či tieto majú alebo nemajú vplyv na rozhodnutie súdu o zastavení neskôr začatého konania, vedeného na KS v Banskej Bystrici pod sp. zn. 41Cbi/1/2021, pre prekážku skôr začatého konania (vedeného na rovnakom súde pod sp. zn. 34Cbi/22/2005).»*.

6. Krajský súd uznesením č. k. 41Cbi/1/2021-255 z 15. februára 2023 v spojení s opravným uznesením č. k. 41Cbi/1/2021-288 z 5. apríla 2023 rozhodol, že (I) na podanie sťažovateľky označené ako „Námietka zaujatosti v konaní Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 41Cbi/1/2021“ zo 6. decembra 2021 neprihliada, (II) konanie zastavil z dôvodu prekážky skôr začatého konania, ktorá je neodstrániteľnou prekážkou konania a (III) žalovanému priznal náhradu trov konania proti sťažovateľke v rozsahu 100 %. Vychádzajúc z toho, že súpis konkurznej podstaty nie je uzavretou množinou majetku, ale je správcom konkurznej podstaty priebežne dopĺňaný na základe zistení správcu, vo vzťahu k totožnosti tohto subjektu krajský súd považoval za irelevantné, ktorý správca,

v akom časovom momente súpis vyhotovil a prípadne ktorý nasledujúci správca ho dopĺňal. Vo vzťahu k totožnosti predmetu konania uviedol, že žaloba o vylúčenie vecí zo súpisu konkurznej podstaty smeruje stále proti tomu istému súpisu a v prejednávanej veci aj proti tým istým nehnuteľnostiam, ktoré sťažovateľka žiadala vylúčiť zo súpisu už v konaní sp. zn. 34Cbi/22/2005. Argumenty, ktoré na podporu svojich tvrdení uviedla, sú čiastkovými argumentmi, z ktorých má existencia jej nároku na vylúčenie vecí z konkurznej podstaty vyplývať. Základné skutkové tvrdenie je však stále to, že má k zapísaným veciam právo, ktoré vylučuje ich spísanie do konkurznej podstaty úpadcu. Zdôraznil, že sťažovateľka podáva súčasnú žalobu z dôvodov, ktoré predchádzali dôvodom, ktoré uviedla v žalobe prejednávanej v konaní sp. zn. 34Cbi/22/2005, bola preto povinná svoje základné tvrdenie o práve vylučujúcom spísanie nehnuteľností do konkurznej podstaty uviesť v konaní sp. zn. 34Cbi/22/2005, v ktorom sa rozhoduje o jej práve na vylúčenie majetku z konkurznej podstaty. Ak by pripustil iný výklad totožnosti predmetu konania, znamenalo by to, že by subjekty podávajúce excindančné žaloby mohli opakovane podávať nové a nové žaloby s novými dôvodmi na vylúčenie totožného majetku z konkurznej podstaty, čo je v príkrom rozpore so zákonom č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a vyrovnaní“), ktorý excindančné konanie poňal ako prísne koncentrované konanie, v ktorom sa rozhoduje o oprávnenosti spísania majetku do konkurznej podstaty komplexne. Proti uvedenému rozhodnutiu sťažovateľka podala odvolanie.

7. Najvyšší súd (odvolací súd) uznesením sp. zn. 4Obo/4/2023 z 28. júna 2024 (I) odmietol odvolanie vo výroku o neprihliadaní na podanie sťažovateľky označené ako „*Námietka zaujatosti v konaní Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 41Cbi/1/2021*“ zo 6. decembra 2021, (II) potvrdil uznesenie krajského súdu č. k. 41Cbi/1/2021-255 z 15. februára 2023 v spojení s opravným uznesením č. k. 41Cbi/1/2021-288 z 5. apríla 2023 vo výroku o zastavení konania a vo výroku o náhrade trov konania a (III) žalovanému priznal proti sťažovateľke nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Uviedol, že litispendencia je procesnou prekážkou konania, ktorú musí súd z úradnej povinnosti odstrániť, a to bez zreteľa na to, kedy túto prekážku zistí alebo kedy táto prekážka vznikla. V takom prípade vždy konanie zastaví... Spravidla zastaví konanie o návrhu, ktorý bol podaný neskôr. Prekážka litispendencie môže byť odstránená napr. aj tým, že konanie bude zastavené v dôsledku späťvzatia jedného z dvoch návrhov. Pre posúdenie, či tu je prekážka začatej veci, je rozhodujúci stav v čase rozhodnutia v neskôr začatom konaní (R 97/2003). Dospel k zhodnému právnomu názoru ako krajský súd, že v oboch konaniach je predmetom konania vylučovacia žaloba, ktorou sa sťažovateľka domáha od totožného žalovaného vylúčenia totožných nehnuteľností (s tým, že v skôr začatom konaní sa domáha vylúčenia „naviac“ ďalšej nehnuteľnosti – pozemku a huteľných vecí – dvoch žeriavov) z totožného súpisu konkurznej podstaty vyhotoveného správcou konkurznej podstaty úpadcu, doplneného o dodatočné zápisy neskôr ustanovenými správcami konkurznej podstaty v tom istom konaní o vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu, vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 51-24K/312/1998. Hoci sťažovateľka dôvodí, že v jednom konaní (41Cbi/1/2021) sa domáha vylúčenia majetku zo súpisu konkurznej podstaty na základe tvrdenia, že majetok bol do súpisu zapísaný (neúčinne ustanoveným) správcou JUDr. Chovancom s dôvodom zaradenia nehnuteľností pre odporovateľnosť právneho úkonu vkladu nehnuteľností z 9. júla 1997 (vrátane premlčania práva odporovať) a v druhom konaní (34Cbi/22/2005) sa vylúčenia domáha z dôvodu zániku záložného práva, ktorého existenciu dopísal

do súpisu dodatočným zápisom ďalší správca Ing. Paľo (navyše do súpisu doplnil aj ďalšiu nehnuteľnosť a hnutel'né veci), a teda argumentuje dvomi rozdielnymi súpismi dvoch rozdielných správcov, tvrdiac, že žaloby v oboch konaniach sa týkajú rozdielného vylučovaného majetku, ide v skutočnosti o jeden súpis s dvomi poznámkami o spornosti zápisu majetku do podstaty a je úlohou súdu skúmať správnosť alebo nesprávnosť postupu správcu konkurznej podstaty úpadcu pri zapísaní spornej nehnuteľnosti (alebo aj hnutel'nej veci) do súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu a na tento účel je oprávnený prípadne aj prejudiciálne posudzovať otázku vlastníckeho práva (prípadne iného práva) k vylučovanej veci. Súd sa pritom musí zaoberať so všetkými dôvodmi zaradenia vecí (nehnuteľných i hnutel'ných) do súpisu, aj keď boli správcami dopísanými dodatočne. V poznámke o spornosti zápisu veci do súpisu konkurznej podstaty sú zaznamenané nároky uplatnené inými osobami k zapísanej veci alebo iné dôvody, ktoré spochybňujú zaradenie veci do súpisu. Na tvrdenie sťažovateľky, že krajský súd rozhodol v rozpore s právnym názorom najvyššieho súdu vysloveným v jeho zrušujúcom rozhodnutí, uviedol, že najvyšší súd nevyslovil záväzný právny názor, ale uložil krajskému súdu vyhodnotiť a posúdiť, či rozdiely v skutkových okolnostiach majú alebo nemajú vplyv na rozhodnutie súdu o zastavení neskôr začatého konania, a v konečnom dôsledku vysporiadať sa s predmetom oboch konaní vo vzťahu k posúdeniu existencie prekážky skôr začatého konania, čo krajský súd v rámci opätovného konania a rozhodovania vykonal.

8. Proti II. a III. výroku uznesenia najvyššieho súdu sťažovateľka podala dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) CSP, tvrdiac, že je prekvapivé a arbitrárne vzhľadom na proces, ktorý jeho vydaniu predchádzal, a že sa neodôvodnene odklonil od vlastného skoršieho zrušujúceho rozhodnutia, v ktorom vyslovil záväzný právny názor.

8.1. Prípustnosť dovolania vyvodzovala aj z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, opakujúc, že v právnej otázke prekážky skôr začatého konania (prekážky litispendencie) najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí zaujal nesprávny právny názor odporujúci vlastnému skoršiemu zrušujúcemu rozhodnutiu, ako aj ustálenej súdnej praxi – uzneseniam najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/280/2010 a sp. zn. 7Cdo/268/2019.

9. Najvyšší súd (dovolací súd) napadnutým uznesením (ktoré nadobudlo právoplatnosť 3. novembra 2025) dovolanie odmietol, pretože smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné [§ 447 písm. c) CSP]. S poukazom na právnu úpravu dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku uviedol, že sťažovateľka v dovolaní uviedla tie isté námietky, ktorými sa už zaoberali sudy nižších inštancií a v odôvodneniach svojich rozhodnutí sa s nimi aj dostatočným a zrozumiteľným spôsobom vysporiadali. Rozhodnutie najvyššieho súdu (odvolacieho súdu) nie je prekvapivé, arbitrárne ani nedostatočne zdôvodnené. V obidvoch sporoch ide o totožnosť strán sporu a totožnosť jeho predmetu, keďže v neskôr začatom spore sp. zn. 41Cbi/1/2021 sa sťažovateľka ako vylučovateľka domáha vylúčenia tých istých nehnuteľností zo súpisu majetku konkurznej podstaty toho istého úpadcu ako v skôr začatom spore sp. zn. 34Cbi/22/2005. Vylúčenia vecí sa sťažovateľka domáha osobitným druhom procesnej, určovacej žaloby (nejde o žalobu na plnenie), ktorou je vylučovacia (excízná, excindačná) žaloba upravená v § 19 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní ako *lex specialis* vo vzťahu k § 137 CSP ako *lex generalis* upravujúcemu druhy procesných žalôb. Sťažovateľka ako vylučovateľka tvrdí, že sporné nehnuteľnosti sú v súpise majetku konkurznej podstaty úpadcu zapísané neoprávnene, keďže jej k nim svedčí vlastnícke právo, ktoré nadobudla právnym úkonom vkladu (vyhlásenie o prevzatí záväzku k novému vkladu

a vyhlásenie o vklade nehnuteľností do spoločnosti z 9. júla 1997), a zároveň tvrdí, že záložné právo viazuje na nehnuteľnostiach v prospech oddeleného veriteľa (zriadené záložnou zmluvou z 15. marca 1996 v prospech Všeobecnej úverovej banky, a.s.) zaniklo pred dňom vyhlásenia konkurzu, keďže zanikli aj pohľadávky, ktoré boli zabezpečené týmto záložným právom. Bez ohľadu na to, že v konkurznom konaní úpadcu bolo ustanovených niekoľko správcov konkurznej podstaty, ktorí dopĺňali súpis o ďalší nehnuteľný, resp. hnutel'ný majetok úpadcu, ako aj o ďalšie údaje (poznámky) týkajúce sa tohto majetku, neexistuje viacero súpisov majetku, ako tvrdí sťažovateľka, ale len jeden, ktorý dosiaľ nebol žiadnym právne relevantným spôsobom spochybnený, resp. napadnutý. Je na sťažovateľke ako vylučovateľke, aby v tomto type konania preukázala že jej svedčí tzv. lepšie, resp. silnejšie (hmotné) právo k veciam zapísaným v súpise majetku konkurznej podstaty úpadcu a že veci boli preto správcom zapísané v súpise neoprávnene.

9.1. Keďže v danom prípade najvyšší súd (ako odvolací súd) rozhodol o odvolaní sťažovateľky proti uzneseniu súdu prvej inštalácie o zastavení konania, teda o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) CSP, dovolanie proti takémuto rozhodnutiu nie je podľa § 421 ods. 2 CSP prípustné.

II.

Argumentácia sťažovateľky

10. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti [čl. 127 ústavy a § 122 a nasl. zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)] uvádza, že v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 41Cbi/1/2021 bola pre zastavenie konania rozhodujúca právna otázka prekážky skôr začatého konania (prekážky litispendencie). Najvyššiemu súdu (dovolaciemu súdu) opakovane vytýka, že dospel k záveru o existencii prekážky litispendencie na základe procesného postupu, ktorý nebol „procesne čistý“ a „nezodpovedal procesu ako celku“, pretože sa ním neodôvodnene odklonil od prvého zrušujúceho uznesenia, v ktorom najvyšší súd (odvolací súd) jasne vymedzil hlavné rozdiely medzi žalobami v konaniach sp. zn. 41Cbi/1/2021 a sp. zn. 34Cbi/22/2005. Sťažovateľka trvá na tom, že z porovnania obsahu oboch žalôb je zrejmé, jednoznačné a nespochybniteľné, že tieto žaloby majú obsahovo úplne iný skutkový základ, opisujú iné skutkové okolnosti, a hoci sa navrhovaný výrok týka rovnakých nehnuteľností, ich vylúčenie sa má v zmysle podaných žalôb týkať preverenia úplne iných skutočností, iných dôvodov zápisu nehnuteľností v iných súpisoch, inej podstaty (všeobecnej a oddelenej konkurznej podstaty) a iného okruhu konkurzných veriteľov s iným poradím a rozsahom prípadného uspokojenia, ak by sťažovateľka vylučovacie konania prehrala. V dôsledku toho považuje napadnuté uznesenie najvyššieho súdu za nelogické, racionálne nevysvetliteľné a neakceptovateľné nielen v porovnaní s realitou, ale aj so skoršími skutkovými konštatáciami najvyššieho súdu v prvom zrušujúcom uznesení.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1ObdoV/6/2024 z 30. septembra 2025 o odmietnutí dovolania sťažovateľky vydaným v konaní o vylúčenie vecí zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu, na ktorého majetok bol vyhlásený konkurz uznesením krajského súdu sp. zn.

51-24K/312/98 z 8. októbra 1998 (<https://www.orsr.sk/>). Napadnuté uznesenie sťažovateľka považuje za arbitrárne vo vzťahu k záveru o totožnosti predmetu konaní vedených krajským súdom pod sp. zn. 41Cbi/1/2021 a sp. zn. 34Cbi/22/2005.

12. Konkurzné konanie nemožno považovať za ďalší zo zákonných prostriedkov na ochranu vlastníckeho práva v zmysle čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, keďže dôvodom na podanie návrhu na začatie konkurzného konania nie je ochrana vlastníckeho práva, ale neplnenie záväzkových právnych vzťahov majetkovej povahy zo strany dlžníka (úpadcu) (PL. ÚS 11/96, ZNaU 3/98).

13. Súpis podstaty vykoná správca podľa pokynov súdu s použitím zoznamu predloženého úpadcom (§ 18 ods. 1 veta prvá zákona o konkurze a vyrovnaní). Ak sú pochybnosti, či vec patrí do podstaty, zapíše sa do súpisu podstaty s poznámkou o nárokoch uplatnených inými osobami alebo s poznámkou o iných dôvodoch, ktoré spochybňujú zaradenie veci do súpisu. Súd uloží tomu, kto uplatňuje, že sa vec nemala do súpisu zaradiť, aby v lehote určenej súdom podal žalobu proti správcovi na súde, ktorý vyhlásil konkurz. V prípade, že žaloba nie je podaná včas, predpokladá sa, že vec je do súpisu zahrnutá oprávnene (§ 19 ods. 1 a 2 zákona o konkurze a vyrovnaní).

14. Vylučovaciu žalobu je potrebné odlišovať od žaloby o určenie vlastníckeho práva. Zapísanie určitého majetku do súpisu konkurznej podstaty umožňuje správcovi nakladať s takýmto majetkom podliehajúcim konkurzu a následne ho speňažovať. Právnym prostriedkom ochrany inej osoby (spravidla vlastníka) proti neoprávnenému zahrnutiu takéhoto majetku do súpisu konkurznej podstaty je práve vylučovacia (excindačná) žaloba. Rozhodnutie súdu o určení vlastníckeho práva žalobcu nie je takou právnou skutočnosťou, ktorá by mala sama osebe za následok vylúčenie tejto veci zo súpisu majetku patriacej do konkurznej podstaty (uznesenie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 193/2019 z 3. júla 2019, ZNaU 47/2019).

15. Účastníkmi takto vedeného konania je tzv. vylučovateľ, t. j. tretia osoba, do ktorej práv sa konkurzom zasiahlo a ktorá je odlišná od okruhu účastníkov vlastného konkurzného konania na strane osoby v konaní oprávnenej a správca konkurznej podstaty na strane osoby povinnej. Predmetom nároku na vylúčenie veci z konkurznej podstaty sa môžu stať iba veci individuálne určité. Právny dôvod nároku na vylúčenie veci musí existovať v čase, keď je nárok uplatňovaný. Môže pritom vzniknúť ako pred vyhlásením konkurzu, tak i po jeho vyhlásení. Právnym dôvodom nároku na vylúčenie veci podľa § 19 zákona o konkurze a vyrovnaní môže byť na strane navrhovateľa vlastníctvo (nielen z kúpnej zmluvy alebo inej dohody smerujúcej k prevedeniu vlastníctva), spoluvlastníctvo podielové i bezpodielové, ako i držba veci. Pre súd je rozhodujúcim zistenie, či vec, ktorej vylúčenia sa navrhovateľ domáha, bola do konkurznej podstaty zaradená dôvodne (rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obo 139/2007 z 24. júla 2008).

16. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka v ústavnej sťažnosti neuviedla, v akom stave sa nachádza konanie vedené krajským súdom pod sp. zn. 34Cbi/22/2005 (IČS 6005200407), v ktorom sa návrhom z 15. februára 2005 proti Ing. Štefanovi Paľovi, správcovi konkurznej podstaty úpadcu (žalovanému), domáhala vylúčenia nehnuteľných vecí a hnuťelných vecí zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu (bod 2 uznesenia ústavného súdu), pričom ani z portálu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky <https://www.justice.gov.sk/sudy-a-rozhodnutia/> nevyplýva, že je právoplatne skončené.

17. Začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr (§ 159 CSP).

18. Účelom uvedenej právnej úpravy je zabrániť súbežnému vedeniu súdnych konaní o tej istej veci. Na prekážku litispendencie súd musí prihliadať v každom štádiu konania z úradnej povinnosti. O tú istú vec ide vtedy, ak je možné v novom konaní v porovnaní so skorším konaním identifikovať totožnosť subjektov a totožnosť predmetu konania, ktorou je potrebné rozumieť nielen zhodu žalobného nároku (petitu), ale aj zhodu skutkového základu nároku či skutkového deja. Inými slovami, totožnosť predmetu konania je daná vtedy, keď ten istý žalobný nárok vymedzený petitom je založený na rovnakých skutkových okolnostiach a rovnakom právnom dôvode.

19. Zahnutím veci do konkurznej podstaty úpadcu sa nemení skutočný vlastník nehnuteľnosti, čím ním bol úpadca alebo tretia osoba. Zápisom veci do konkurznej podstaty úpadcu, ako aj právoplatným rozhodnutím o jej vylúčení zo súpisu konkurznej podstaty nemôže byť určený vlastník veci (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Obo 39/2014 z 22. januára 2015).

20. Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je vnímaná ústavným súdom primárne ako otázka interpretácie (obyčajného) zákona a v tomto smere sa najvyššiemu súdu ponecháva značná autonómia s tým, že vyriešenie tejto otázky samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení práva sťažovateľa (napr. II. ÚS 324/2010, II. ÚS 410/2016), samozrejme, za predpokladu, že ide o riešenie ústavne udržateľné.

21. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je povinnosť súdu akceptovať dôvody prípustnosti mimoriadneho opravného prostriedku uvádzané sťažovateľkou, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ súdom ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie označeného práva. V inom prípade by totiž najvyšší súd stratil možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného dovolania vôbec boli naplnené (I. ÚS 145/2010).

22. V posudzovanom prípade odmietnutie dovolania sťažovateľky ako neprípustného plne korešponduje so závermi, ktoré najvyšší súd (ako súd dovolací) formuloval v dôvodoch napadnutého uznesenia, keď uviedol, že procesný postup najvyššieho súdu (odvolacieho súdu), ktorého výsledkom je právoplatné zastavenie konania pre prekážku litispendencie, nemožno považovať za nesprávny procesný postup tohto súdu, ktorý by predstavoval závažné procesné pochybenie tohto súdu, resp. za vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, a preto medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a označenými právami sťažovateľky neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by reálne signalizovala možnosť po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie vysloviť porušenie ňou označených práv.

23. Nič nemožno vytknúť ani záveru najvyššieho súdu (ako dovolacieho súdu), že je na sťažovateľke ako vylučovateľke, aby v tomto type konania preukázala, že jej svedčí tzv. lepšie, resp. silnejšie (hmotné) právo k veciam zapísaným v súpise majetku konkurznej podstaty úpadcu a že veci boli preto správcom zapísané v súpise neoprávnene.

24. Podľa § 421 ods. 2 CSP je prípustnosť dovolania vylúčená, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie podľa § 357 písm. a) CSP, t. j. o zastavení konania.

25. Právny názor najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania je v napadnutom rozhodnutí vo vzťahu k dovolacím námietkam sťažovateľky zdôvodnený vyčerpávajúcim spôsobom a presvedčivo. Keďže ústavný súd v prejednávanej veci nevzhliadol žiadny protiústavný exces ani

zásah do práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie najvyšším súdom, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. mája 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu